

TÜRKİYE-NAMİBYA İŞ VE YATIRIM TOPLANTISI

SONUÇ RAPORU

20 HAZİRAN 2023

Türkiye-Namibya İş Konseyimiz, Türkiye-Namibya İş ve Yatırım Toplantısını, T.C. Windhoek Büyükelçimiz Feral Çekerek Oruçkaptan, Namibya Uluslararası İlişkiler ve İşbirliği Bakanlığı - İkili Siyasi İşler Genel Müdürü-Büyükelçi Sabine Böhlke-Möller, Namibya Yatırımların Teşviki ve Geliştirilmesi Kurulu (NIPDB) İcra Kurulu Başkanı Nangula R. Uaandja, Namibya Kalkınma Bankası Stratejik Yatırımlar Kıdemli Yöneticisi Erik De Wall, Türk Eximbank Uluslararası Krediler ve İlişkiler Direktörü Fatma Zehra Sayar, Ino Harith Capital İş Geliştirme Direktörü Ferdinand Nghiyolwa ve Ariş Pirlanta Yönetim Kurulu Başkanı Kerim Güzeliş'in katılımlarıyla DEİK/Türkiye-Namibya İş Konseyi Başkanımız Muhammed Yusuf Bedir moderasyonunda 20 Haziran 2023 tarihinde gerçekleştirdi. Çevrim içi düzenlenen toplantıyı, iki taraftan 100'ü aşkın katılımcı ilgiyle takip etti. İki ülkenin ticari ve ekonomik alanlarındaki iş birliği fırsatlarının ele alındığı toplantı, Media Glory sponsorluğunda düzenlendi.

T.C. Windhoek Büyükelçisi Feral Çekerek Oruçkaptan, 6 Şubat 2023 tarihindeki Kahramanmaraş merkezli depremlerde hayatını kaybeden vatandaşlarımız için baş sağlığında bulunarak konuşmalarına başladı. Konuşmanın devamında Türkiye Namibya arasındaki güncel ticari ve ekonomik gelişmelere ait

bilgilendirmelerde bulundu. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türkiye'nin Afrika'da önemli bir pozisyonda yer aldığına dikkat çeken Sayın Büyükelçi, bu ilginin Namibya'da da devam ettiğini aktardı. 4 Ocak 2012 tarihinde Büyükelçiliğin faaliyete geçmesiyle yeni bir döneme girilmiş; siyasi, ekonomik ve kalkınma iş birliği başta olmak üzere her alanda hızlı bir ivme kazanılmıştır. Aynı zamanda TİKA, Eylül 2014'te Güney Afrika bölgesine (Namibya, Güney Afrika Cumhuriyeti, Angola, Botswana, Lesotho ve Esvatini Krallığı) yönelik hizmet veren Bölgesel Koordinasyon Ofisini Windhoek'ta açmıştır. Bu kapsamda eğitim, sağlık gibi sektörlerde Türkiye bölgede etkili bir şekilde yer almaktadır. Türkiye'nin, Namibya'ya, petrol yağları, çinko cevheri, karbonat, kablo, fiber optik kablo, taş, metal ayıklama, tasnif makinaları, halı, gıda, giyim, ilaç, sakatat, mobilya ve mobilya aksamı, lif levhalar, karayolu taşıtları aksamı ihraç ettiğini belirten Büyükelçi, geçtiğimiz Şubat ayında Namibya Yatırımların Teşviki ve Geliştirilmesi Kurulu (NIPDB) İcra Kurulu Başkanı Nangula Uaandja ile gerçekleştirdiği toplantıda Namibya özelinde hayata geçirilecek yatırımlar hakkında vergi ve diğer yasal düzenlemelerle ilgili irtibata geçilecek doğru adresin olduğunu dile getirdi.

Türkiye-Namibya İş ve Yatırım Toplantısı

#İşimizTicariDiplomasi

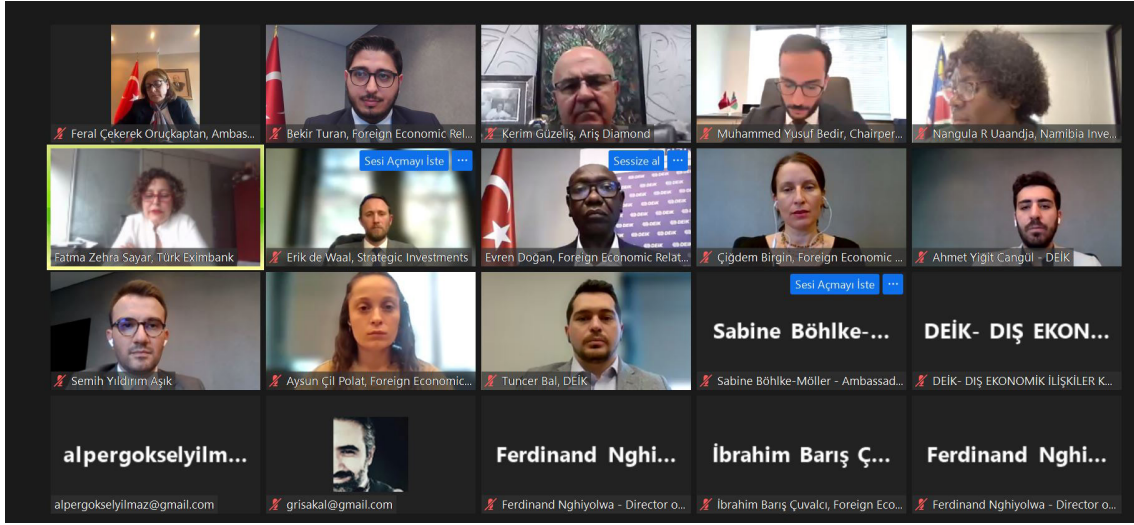
Türkiye'nin dünyada nominal GDP düzeyinde 19'uncu büyük ekonomi olduğunu vurgulayan Oruçkaptan, son 20 yılda Afrika'daki ticaret hacminin arttığını belirtmiştir. Namibya Türkiye ekonomik ilişkileri özelinde Ticari ve Ekonomi Anlaşması 2018 yılında yürürlüğe girmiştir. 2022 yılında ikili ticaret hacmimiz 5,368 milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir (ithalat: 127 bin ABD Doları; ihracat: 5,241 milyon ABD Doları). Türkiye, Namibya'dan, odun kömürü, florspat, elektronik entegre devreler, doğal grafit ithal etmektedir.

Namibya Uluslararası İlişkiler ve İşbirliği Bakanlığı - İkili Siyasi İşler Genel Müdürü-Büyükelçi Sabine Böhlke-Möller, Türkiye ile diplomatik ilişkilerinin Windhoek'te 2012 yılında açılan T.C. Büyükelçiliği ile başladığını ve en yakın zamanda Ankara'da Namibya'nın diplomatik temsilcilik açma girişimlerinde bulunacağını ifade etti. 2012 yılından bu yana Türkiye'nin Namibya'ya yönelik projelerinin güçlü olduğunu vurguladı. Enerji, tarım ve üretim sektörlerine ilginin yüksek olmasından dolayı böyle bir panel programının her iki taraf için faydalı olduğunu dile getirdi.

DEİK/Türkiye-Namibya İş Konseyi Başkanı Muhammed Yusuf Bedir, konsey faaliyetleriyle iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilere katkı sunmaya devam ettiklerini dile getirdi. 2015 yılında Türkiye-Namibya ticaret hacmi,

85,5 milyon dolar ile ikili ticari ilişkilerimizin tesis edildiği günden bu yana ulaşılan en yüksek seviyede olduğunu; geçen süreçte muhtelif etkenler sebebiyle, iki ülke arasındaki ticaret hacminde düşüş eğilimi gözlemlendiğini, son olarak, 2022 yılında ticaret hacmimizin 18 milyon dolar olarak gerçekleştiğini hatırlattı. İş Konseyi olarak öncelikli hedeflerinin, kısa vadede ikili ticaret hacminin zirvesi olan 85,5 milyon dolar rakamına yeniden ulaşmasına vesile olacak ticari diplomasi faaliyetlerini hayata geçirmek olduğunu ifade etti. Orta ve uzun vadede ise, ticaret hacmimizde ve ekonomik ilişkilerimizde yeni doruk noktalarına erişmenin, ortak temennileri olduğunu vurguladı. Bu minvalde, 2018'de (Türk Hava Yolları iş birliğiyle) düzenlenen heyet ziyaretinin bir benzerini, yakın bir tarihte gerçekleştirmeyi arzuladıklarını, bu ziyaretin belirlemiş oldukları hedeflere ulaşmak açısından verimli ve faydalı olacağını vurguladı. Konuşmalarını sonlandırırken, 12-13 Ekim 2023 tarihinde gerçekleştirilecek Türkiye Afrika İş ve Ekonomi Forumu (TABEF) etkinliğinden bahsederek, Namibya tarafındaki iş insanlarını İstanbul'da gerçekleştirilecek etkinliğe davet etti.

Namibya Yatırımların Teşviki ve Geliştirilmesi Kurulu (NIPDB) İcra Kurulu Başkanı Nangula Uuandja, konuşmalarına davetlerinden ötürü DEİK'e teşekkür ederek başladı. Namibya'da

elmas, uranyum, altın, çinko, kurşun ve manganez çıkarıldığını ifade etti. Namibya'nın dünyada en kaliteli elmas çıkarılan ülkelerden biri olduğunu ve uranyum üretiminde dünyada altıncı sırada yer aldığını açıklayan Nangula Uuandja, ülkede yılda 2 milyon ton mermer blok çıkarıldığını belirtti. Madencilikte yeni materyallerin çıkarılması, parlatma ve işletme tesislerinin kurulması ve katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi alanlarında yatırım fırsatları olduğu söyleyen İcra Kurulu Başkanı, madencilik ve enerji sektörlerinde Türk yatırımcıları beklediklerini ifade etti. Karşı kanat kuruluşunun faaliyetlerinden bahsederken iki önemli noktaya vurgu yaptı. Yenilebilir enerji sektörüyle birlikte gıda sektörünün öneminden bahsetti. Sahra altı Afrika ülkeleri arasında tıbbi malzeme üretiminde Namibya'nın kritik bir bölgede yer aldığını, enerji geçişinin sağlanmasında yatırım projelerinin olduğunu dile getirdi. Aynı zamanda Namibya'nın serbest ticaret anlaşmalarına bağlı olarak ihracat hizmetlerinde bulunduğunu kaydetti. Katma değerli birçok proje üzerinde çalıştıklarını belirten Uuandja, ülkenin gayri safi hasılasını 2 katına çıkaracaklarını belirtti. Etkinlik sonrasında Türkiye'den delegasyon beklediklerini ifade ederek, "Türkiye'den yatırımcıları desteklemek istiyoruz" dedi.

Namibya Kalkınma Bankası Stratejik Yatırımlar Kıdemli Yöneticisi Erik de Waal, Namibya Kal-

kınma Bankası ve Proje Hazırlama Fonu'ndan bahsederken, amaçlarının ekonomik büyümeye ve sosyal kalkınmaya katkıda bulunarak halka açık bir şirket olduğunu ifade etti. Kilit kalkınma faaliyetlerini desteklemek maksadıyla finansman sağlayarak Namibya'nın gerekli yapılarına fon sağladığını söyledi. Hem borç olarak hem de ekuti olarak altyapı projelerinde kullanılmak üzere hazırlanan bu fonların, riski anlayabilmek ve minimize edebilmek için destek sunduğunu aktardı.

Projeleri finanse ederken kullandıklarını ürünlerin genellikle proje finansman paketleri, altyapı finansmanı, gayrimenkul geliştirme finansmanı, varlığa dayalı finans, sözleşmeye dayalı ihale finansmanları, performans garantileri ve satın alma projelerinin portföylerinde olduğunu dile getirdi.

Finansmanı sağlanan özel projelerden bahsederek; Ulusal Enerji Fonu, Ulusal Petrol Depolama Tesisine değinerek, projelerin büyük çoğunluğunun yabancı yatırımcıların desteğiyle oluşturulduğunu aktardı. Destek sağlanan bir başka projenin ise güneş enerjisi programı olduğunu, 25 yıllık anlaşma sağlanan bu projeye 84 milyon USD destek sağlanacağını kaydetti. Kamu-özel sektör iş birliği kapsamında projeler geliştirdiklerini dile getiren Waal, Türkiye'den yatırımlara açık olduklarını ifade etti.

Türk Eximbank Uluslararası Krediler ve İlişkiler Direktörü Fatma Zehra Sayar, Türk Eximbank'ın amacının; ihracatın geliştirilmesi, ihraç edilen mal ve hizmetlerin çeşitlendirilmesi, ihraç mallarına yeni pazarlar kazandırılması, ihracatçıların uluslararası ticarete paylarının artırılması, girişimlerinde gerekli desteğin sağlanması, ihracatçılar ve yurt dışında faaliyet gösteren müteahhitler ve yatırımcılara uluslararası piyasalarda rekabet gücü ve güvence sağlanması, yurt dışında yapılacak yatırımlar ile ihracat veya döviz kazandırma maksadına yönelik yatırım malları üretim ve satışının desteklenerek teşvik edilmesi olduğunu ifade etti.

“Uluslararası Proje Kredileri, Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulmuş, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilmiş Yurtdışı Müteahhitlik Belgesi veya Yurtdışı Geçici Müteahhitlik Belgesine sahip müteahhit firmalarımıza ve Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulmuş gemi inşa sektöründe faaliyet gösteren firmalarımıza yöneliktir. “Alıcı Kredisi” niteliğindeki Uluslararası Proje Kredileri Programımıza, devlet garantisi teminatı altında ilgili ülkenin kamu kurum ve kuruluşlarının ile Bankamızca muteber kabul edilen bankaların doğrudan başvuruda bulunmasını bekliyoruz. Afrika'ya yönelik diğer önemli projeleri ise kısa vadeli ihracat kredileridir. Bunların yatırım olanakları kapsamında fırsat değeri olacaktır” dedi.

Ariş Pirlanta Yönetim Kurulu Başkanı Kerim Güzeliş, mücevher sektörüne dededen toruna üç kuşak emek vermiş bir ailenin mücevhere olan tutkusunu anlatarak; “Ariş Pirlanta'nın öyküsü, 1906 yılında Mardin'de küçük bir atölyede başladı. İlk kuruluş yıllarından itibaren yaratıcılığa, yenilikçiliğe ve müşteri memnuniyetine sınımsız çalışarak çalışan aile, 1959 yılında merkezini ARIŞ adıyla İstanbul'a taşıdı. Ariş Pirlanta'nın o günden bu yana 'yenilikçi yaratıcılık' anlayışıyla yürüttüğü çalışmaları onu pirlantalı mücevherde uzmanlaştırırken, ilklerin öncüsü haline de getirdi. Ariş'in yüz yılı aşkın bir zamandır mücevher sektörün-

de olması, onu yalnızca çok iyi bir tasarımcı ve üretici yapmıyor. Bu deneyim sayesinde Türkiye'yi, Türk insanının ve alışkanlıklarını da çok iyi sindirmiş ve bundan kendine has birikimler çıkarmıştır” dedi. Müşteri ihtiyaç ve beklentilerine en uygun ürün ve hizmetleri sunan, geniş ürün yelpazesi ve gerçek kalite doğru fiyat vaadi ile toplumun her kesimine hitap eden, köklü geçmişi ve sektöründeki tecrübesiyle sürekli olarak fark ve değer yaratarak ülke ekonomisine katkıda bulunan bir marka olduklarını ifade eden Güzeliş, mücevher sektöründe her türlü iş birliğine açık olduğunu aktardı.

Ino Harith Capital İş Geliştirme Direktörü Ferdinand Nghiyolwa, Afrika Enerji Fonu hakkında bilgilendirmelerde bulundu. Ülkede tüketilen elektriğin %60'nın ithal edildiğini ve kurulu üretim kapasitesinin 498.5 MW (%67 hidro ve %33 termal enerji) olduğu ifade ederek güneş, rüzgar ve biyokütle enerjisi yatırımlarına ihtiyaç duyulduğunu belirtti. Elektrik üretimi, dağıtım ve enerji ticaretinin kamu şirketi Nampower tarafından yapıldığını dile getiren Ferdinand, elektrik birim fiyatının kWh başına 1.93 Namibya Doları olduğunu söyledi.

9 yıllık sektör tecrübesiyle birçok işe imza attıklarını dile getiren Nghiyolwa, Green Valley Township, Black Diamond Investment, Thorn Valley Estate, Rock Crest Extension 4., Orwetoveni Extension 12. ve Omeya Infrastructure Company yatırım projelerinden bahsetti. Alternatif enerji kaynakları projelerinden ise mevcutta Northport'ta dökme Likit Petrol Gazı (LPG) veya Likit Doğal Gaz (LNG VEYA CNG) ithalat, depolama ve dağıtım tesislerinin geliştirilmesi ve işletilmesi konusunda yatırım imkânları olduğunu söyledi.

Toplantı, firmaların kendilerini takdim etmesi ve soru-cevap bölümüyle sona ermiştir.

İki ülke arasındaki sektörel iş birliğinin değerlendirildiği toplantı, Media Glory sponsorluğunda gerçekleştirildi.

DIŐ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office
No: 4 B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

[@deikletisim](#) | [/deikint](#) | www.deik.org.tr